

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 5.9.2006
KOM(2006) 479 v konečném znění

2006/0163 (COD)

Plnění lisabonského programu Společenství

Návrh

**DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU
A RADY**

o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní vzdělávání

(předložena Komisí)

{SEK(2006) 1093}

{SEK(2006) 1094}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1) SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

V Evropě, pro níž jsou příznačné rychlé technologické a ekonomické změny a stárnutí obyvatelstva, se celoživotní vzdělávání stává nutností. Potřeba neustálého obnovování znalostí, dovedností a schopností občanů je rozhodujícím předpokladem konkurenceschopnosti EU a sociální soudržnosti. Celoživotní vzdělávání však komplikuje nedostatečná komunikace a spolupráce mezi poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy / orgány působícími v této oblasti na různých úrovních a v různých zemích. Vzniklé překážky občanům brání v přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě a brání jim kombinovat kvalifikace z různých institucí. Ztěžují jim pohyb v rámci evropského trhu práce a brání jim věnovat se skutečnému celoživotnímu vzdělávání a vzdělávání ve všech aspektech života (tj. prostřednictvím všech úrovní vzdělávání a odborné přípravy a za použití formálního, neformálního a informálního vzdělávání).

Evropská rada na zasedání v Lisabonu v roce 2000 tedy dospěla k závěru, že větší transparentnost kvalifikací a celoživotní vzdělávání by měly být dva hlavní body snah o přizpůsobení evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy požadavkům společnosti založené na znalostech a potřebě zlepšit míru zaměstnanosti a kvalitu pracovních příležitostí. Tyto cíle dále zdůraznila Evropská rada na zasedání v Barceloně v roce 2002, když v rámci strategie, jejímž cílem bylo učinit do roku 2010 z evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy světové kritérium kvality, vyzvala k tomu, aby byl zaveden nástroj pro zajištění transparentnosti kvalifikací. Usnesení Rady z roku 2002 o celoživotním vzdělávání vyzvalo členské státy, aby podporovaly spolupráci a budovaly mosty mezi formálním, neformálním a informálním vzděláváním. Tato skutečnost byla považována za nezbytný předpoklad vytvoření Evropského prostoru celoživotního vzdělávání na základě výsledků boloňského procesu v oblasti vysokoškolského vzdělávání a podpory podobných akcí v oblasti odborného vzdělávání.

Další požadavky na vytvoření evropského rámce kvalifikací byly vzneseny ve společné průběžné zprávě Rady a Komise z roku 2004 o provádění pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ a v souvislosti s kodaňským procesem v závěrech Rady ze dne 15. listopadu 2004 o budoucích prioritách posílené evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy. V rámci boloňského procesu zdůraznila konference ministrů odpovědných za vysokoškolské vzdělávání konaná v květnu 2005 v Bergenu význam zajištění souladu mezi rámcem pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání a navrhovaným evropským rámcem kvalifikací (dále jen „ERK“). Dále pak hlavní směry zaměstnanosti (2005–2008) v rámci revidované lisabonské strategie zdůraznily potřebu zajistit pružné postupy vzdělávání a zvětšit možnosti mobility pro studenty a posluchače zlepšováním definice a transparentnosti kvalifikací, jejich efektivním uznáváním a validací neformálního a informálního vzdělávání. ERK je důležitý pro plnění cílů EU v rámci lisabonského partnerství pro růst a zaměstnanost.

Tento návrh je reakcí na výše popsany politiký mandát a jeho zaměření na celoživotní vzdělávání. Hlavním účelem ERK je působit jako most a neutrální referenční kritérium

pro srovnávání kvalifikací mezi různými systémy vzdělávání a odborné přípravy a posílit spolupráci a vzájemnou důvěru mezi příslušnými zúčastněnými stranami. Tím se zvýší transparentnost, usnadní přenos a využívání kvalifikací mezi různými systémy a úrovněmi vzdělávání a odborné přípravy.

Obecné souvislosti

Pro Evropu je příznačná velká rozmanitost institucí a systémů vzdělávání a odborné přípravy. Tato rozmanitost je projevem všeobecného a silného konsenzu, že vzdělávání a odborná příprava by měly odrážet vzdělávací potřeby na místní, regionální a národní úrovni a měly by jim odpovídat. Tuto bohatost a různorodost evropského vzdělávání a odborné přípravy lze považovat za významnou výhodu, která mu umožňuje rychle a efektivně reagovat na technické a hospodářské změny.

Na zasedáních Evropské rady v Lisabonu a Barceloně bylo uznáno, že má-li se tato různost stát výhodou, je nezbytná větší transparentnost kvalifikací. Situace, kdy systémy a instituce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy působí izolovaně, by mohla vést k roztříštěnosti a spíše, než aby občanům umožňovala rozvíjet jejich znalosti, dovednosti a schopnosti, by jim v tom mohla bránit.

Transparentnost kvalifikací je definována jako stupeň umožňující určit hodnotu kvalifikací a srovnávat je na trhu práce, ve vzdělávání a odborné přípravě a v širším sociálním prostředí. Transparentnost lze tudíž považovat za nezbytný předpoklad uznávání výsledků vzdělávání, jejichž výsledkem je kvalifikace. Větší transparentnost je důležitá z následujících důvodů:

- umožňuje jednotlivým občanům, aby posoudili relativní hodnotu kvalifikací;
- je předpokladem a podmínkou pro přenos a spojování kvalifikací. Pro celoživotní vzdělávání a vzdělávání ve všech aspektech života je nezbytné, aby byli jednotlivci schopni kvalifikace získané v různých prostředích, systémech a zemích kombinovat a stavět na nich. Transparentní systémy umožňují posoudit, jak mohou být kvalifikace spojovány a/nebo kombinovány;
- zlepšuje schopnost zaměstnavatelů posoudit profil, obsah a důležitost kvalifikací nabízených na trhu práce;
- poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy umožňuje porovnávat profil a obsah jejich vlastní nabídky s nabídkou ostatních poskytovatelů, a je tak rovněž důležitým předpokladem pro zajištění kvality ve vzdělávání a odborné přípravě.

Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu

Za účelem zvýšení transparentnosti, podpory přenosu a pro snazší oceňování výsledků vzdělávání byla na úrovni EU přijata řada iniciativ.

Rozhodnutí Rady 85/368/EHS ze dne 16. července 1985 zavedlo systém pro srovnatelnost kvalifikací získaných odborným vzděláváním a přípravou. Na základě tohoto rozhodnutí bylo v 19 odvětvích porovnáno celkem 219 kvalifikací získaných odborným vzděláváním a přípravou a výsledky tohoto procesu bylo zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*. Tato práce se ukázala jako vysoce nákladná

a neudržitelná, částečně kvůli zvolenému centralizovanému přístupu a neustálému a rychlému vývoji kvalifikací. Práce provedená na evropské úrovni měla z toho důvodu pro zúčastněné strany na národní úrovni a na úrovni odvětví malý dopad a od provádění rozhodnutí bylo upuštěno. ERK však nyní řeší nedostatky rozhodnutí z roku 1985 tím, že se zaměřuje na zlepšování transparentnosti kvalifikací a zavádí decentralizovaný přístup ke spolupráci, který odráží stále větší komplikovanost kvalifikací v Evropě.

Ve vysokoškolském vzdělávání byly učiněny významné kroky k zavedení překlenovacího rámce kvalifikací. Na základě předchozích dohod z Boloně (1999) a Berlína (2003) se ministři odpovědní za vysokoškolské vzdělávání ve 45 evropských zemích v květnu 2005 v Bergenu dohodli na přijetí překlenovacího rámce kvalifikací. Tento rámec obsahuje deskriptory pro všechny tři cykly vysokoškolského vzdělávání, které jsou založeny na vzdělávacích výsledcích, a zavádí rozmezí kreditů pro první a druhý cyklus. Dále se ministři zavázali k tomu, že do roku 2010 by měly být vypracovány národní rámce kvalifikací pro vysokoškolské vzdělávání, a zdůraznili význam zajišťování souladu mezi rámcem pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání a ERK.

Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES ze dne 15. prosince 2004 o jednotném rámci Společenství pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností (Europass) byla zavedena řada evropských nástrojů, jež mají jednotlivci používat při popisování svých kvalifikací a schopností. Při budoucím vývoji Europassu bude nutné zohlednit zavedení ERK. Veškeré příslušné doklady Europassu, zejména Europass-dodatek k diplomu a Europass-dodatek k osvědčení by měly obsahovat jasný odkaz na příslušnou úroveň ERK.

Stávající evropský kreditní systém pro vysokoškolské vzdělávání (ECTS) a nově vznikající evropský kreditní systém pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET) občanům umožní snáze kombinovat vzdělávání a odbornou přípravu z různých zemí. Zatímco ECTS byl vyvíjen po více než 10 let a je již ve vysokoškolském vzdělávání velmi rozšířen, ECVET se v současné době testuje a v brzké době bude zahájen konzultační proces. Oba tyto nástroje jsou významnými iniciativami, jež přímo podporují jednotlivce, kteří usilují o přenos kvalifikací nebo jednotek kvalifikací do jiné instituce nebo země. Zaváděním společných referenčních úrovní a podporováním vzájemné důvěry ERK poskytne základ pro posilování a posun těchto systémů kupředu.

V oblasti uznávání neformálního a informálního vzdělávání Rada v roce 2004 schválila soubor evropských zásad pro určení a validaci neformálního a informálního vzdělávání. Tyto zásady jsou základem posilování spolupráce v oblasti validace a podněcují Komisi, členské státy a sociální partnery k tomu, aby systematičtěji zaváděli metody a systémy validace. Při provádění ERK musí být tyto zásady zohledněny, a to zejména z toho důvodu, že přístup ERK založený na vzdělávacích výsledcích usnadní validaci neformálního a informálního vzdělávání.

Ploteus, portál vzdělávacích příležitostí (<http://ec.europa.eu/ploteus>), přispívá k lepší transparentnosti kvalifikací poskytováním informací o vzdělávání, odborné přípravě a vzdělávacích příležitostech v evropských zemích. V budoucnu bude portál Ploteus zohledňovat referenční úrovně zavedené ERK.

Soulad s ostatními politikami a cíli Unie

Vzájemné uznávání kvalifikací v oblasti regulovaných povolání zajišťuje směrnice 2005/36/ES, která byla přijata dne 7. září 2005. Tato směrnice konsoliduje, modernizuje a zjednodušuje 15 stávajících směrnic, které byly přijaty v letech 1975 až 1999, a stanovuje systém automatického uznávání kvalifikací u povolání s harmonizovanými požadavky na odbornou přípravu (lékaři, zdravotní sestry, porodní asistentky, zubní lékaři, veterinární lékaři, farmaceuti) a též u architektů. U ostatních regulovaných povolání (v současné době je v EU jedním nebo více členskými státy regulováno přibližně 800 povolání) je systém založen na vzájemném uznávání, na základě kterého by osoba kvalifikovaná k výkonu povolání v jednom členském státě rovněž měla být toto povolání oprávněna vykonávat v jiném členském státě.

Oblast působnosti směrnice 2005/36/ES a ERK se liší v tom, že ERK není nástrojem, který by migrujícím osobám, které svou kvalifikaci získaly v jednom členském státě, zaručoval právo na uznání této kvalifikace za účelem výkonu povolání v jiném členském státě. V takovém případě orgánům členských států ukládá právně závazné podmínky pouze směrnice 2005/36/ES.

Vzájemné uznávání je též cílem směrnice 1996/26/ES o přístupu k povolání provozovatele silniční přepravy zboží a provozovatele silniční přepravy osob. Návrh na revizi této směrnice, jež má Komise posoudit v roce 2007, bude muset zohlednit zavedení ERK.

A konečně Evropská rada na svém zasedání ve dnech 15. až 16. října 1999 rozhodla, že na základě právního statusu by státním příslušníkům třetích zemí, kteří jsou držiteli dlouhodobého povolení k pobytu, měl být přiznán soubor jednotných práv, která se co nejvíce přibližují právům přiznávaných občanům Evropské unie. Směrnice Rady 2003/109/ES¹ pak stanoví, že „dlouhodobě pobývajícím rezidentům je přiznáno rovné zacházení jako státním příslušníkům členského státu v těchto oblastech: c) uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci v souladu s odpovídajícími vnitrostátními postupy“, a to i v případě, že využívají svá práva na pohyb v rámci EU, která jim přiznává tato směrnice. ERK tudíž přispěje k efektivnímu uplatňování tohoto práva v situacích, na které se nevztahuje směrnice 2005/36/ES.

2) KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A POSOUZENÍ DOPADŮ

Konzultace zúčastněných stran

Metody konzultací, hlavní cílová odvětví a obecný profil respondentů

V červenci 2005 Evropská komise zahájila v rámci celé Evropy na základě pracovního dokumentu útvarů Komise SEK(2005) 957 konzultační proces o ERK. Návrh ERK byl za účelem vyjádření připomínek předložen 32 zemím účastnícím se pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“, evropským sociálním partnerům, odvětvovým a oborovým organizacím, vzdělávacím institucím a sdružením, jakož i nevládním organizacím. V rámci tohoto konzultačního procesu byl návrh ERK

¹ Úř. věst. L 16, 23.1.2004, s. 44.

v průběhu podzimu 2005 rovněž představen a diskutován na schůzích organizovaných národními orgány, sociálními partnery a odvětvovými subjekty. Výsledky konzultačního procesu byly diskutovány na konferenci organizované v Budapešti v únoru 2006.

Shrnutí odpovědí a způsob, jakým byly vzaty v úvahu

Konzultační proces vyvolal značnou odezvu u celé řady zúčastněných stran z 31 evropských zemí včetně kandidátských zemí a potvrdil, že ERK má značnou podporu. Většina respondentů se shodovala na tom, že společný evropský referenční rámec je potřeba. Podpora však byla podmíněna celou řadou požadavků a doporučení, jež zohledňuje tento návrh. Zvláštní důraz byl kladen na zdokonalování a zjednodušování deskriptorů referenčních úrovní.

V období od 5. července 2005 do 31. prosince 2005 se na internetu vedla otevřená konzultace. Komise obdržela včetně výsledků vnitrostátních konzultací 125 odpovědí. Výsledky jsou k dispozici na této adrese: http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eqf/index_en.html.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Dotčená vědecká / odborná odvětví

Příprava návrhu ERK byla možná díky rozsáhlému zapojení řady mezinárodních odborníků se zkušenostmi v oblasti kvalifikací a rámců kvalifikací.

Použitá metodika

K realizaci návrhu o ERK přímo přispěla řada studií, jež provedl Cedefop a skupina pro monitorování boloňského procesu. Zpráva Cedefopu (2004) o evropských referenčních úrovních pro vzdělávání a odbornou přípravu do značné míry vychází z odpovídajícího mezinárodního výzkumu v této oblasti a představuje první nástin rámce zahrnujícího celou škálu kvalifikací. Zpráva skupiny pro monitorování boloňského procesu nazvaná „Rámec pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání“ pomohla určit a objasnit funkce ERK, zejména pokud jde o vztahy mezi národní a evropskou úrovní.

Návrh ERK předložený v červenci 2005 vycházel z práce skupiny odborníků, která v době od podzimu 2004 do jara 2005 uspořádala 7 schůzí. Skupina odborníků se zaměřila na celkové cíle a funkce ERK, avšak zvláštní pozornost věnovala vývoji vzdělávacích výsledků na základě referenčních úrovní. Skupina byla složena ze zástupců všech hlavních oblastí vzdělávání a odborné přípravy (všeobecné vzdělávání, vzdělávání dospělých, odborné vzdělávání, vysokoškolské vzdělávání a odborná příprava), jakož i ze zástupců odvětví a sociálních partnerů, a mohla se tedy dobře zhostit přípravy rámce zahrnujícího celou oblast působnosti kvalifikací od konce povinné školní docházky po nejvyšší úroveň akademického a profesního vzdělávání a odborné přípravy.

V návaznosti na konzultační proces byla zřízena samostatná skupina odborníků, jejímž úkolem bylo vytvořit zjednodušený a zrevidovaný soubor deskriptorů referenčních úrovní. Tato skupina odsouhlasila nový soubor deskriptorů referenčních úrovní, které

jsou použity v příloze I tohoto návrhu, a soubor klíčových definic, které jsou základem tohoto doporučení.

Hlavní konzultované organizace / odborníci

Členství ve skupině odborníků pro ERK je stanoveno v pracovním dokumentu útvarů Komise SEK (2005) 957. V případě druhé skupiny, která pracovala na revidovaném souboru deskriptorů referenčních úrovní, byly o jmenování příslušných odborníků požádány členské státy, kandidátské země a země EHP. Požádání byli i evropští sociální partneři.

Ve snaze podpořit přípravu návrhu ERK a pomoci Komisi při analyzování reakcí na konzultační proces byly uzavřeny dvě externí smlouvy.

Cedefop a Evropská nadace odborného vzdělávání se na práci aktivně podílely a úzce spolupracovaly s Komisí, externími odborníky a skupinami odborníků.

Shrnutí obdržených a použitých stanovisek

Nebyla zmíněna existence žádných potenciálně závažných rizik s nevratnými důsledky.

Stanoviska odborníků byla použita především při přípravě deskriptorů referenčních úrovní obsažených v příloze I tohoto návrhu.

Prostředky zveřejnění odborných stanovisek

Deskriptory referenčních úrovní, které odsouhlasila skupina odborníků, byly součástí dokumentu, jenž byl předložen Poradnímu výboru pro odborné vzdělávání, a ten stanovisko k hlavním bodům návrhu vydal na své schůzi dne 21. června 2006.

Posouzení dopadů

První zvažovanou možností je nepřijmout žádné opatření (tj. žádná akce ze strany Evropské unie). To by znamenalo, že by nadále mohla platit stávající ujednání o srovnatelnosti, transparentnosti a přenosu kvalifikací. Směrnice 2005/36/ES o vzájemném uznávání kvalifikací by nadále usnadňovala mobilitu v případě konkrétních odborníků, jejichž povolání jsou regulována, ale u povolání, která do působnosti směrnice nespádají, by se již žádná další opatření nepřijímala. Členské státy by tak nadále spolupracovaly v omezeném rozsahu a v případech, kdy by to bylo výhodné, prostřednictvím dvoustranných dohod, ale tato spolupráce by byla složitá a nekoordinovaná. Zúčastněné strany by nadále mohly používat takové nástroje zajišťování transparentnosti a mobility, jakými jsou Europass a Evropský kreditní systém pro vysokoškolské vzdělávání (ECTS), avšak žádný z nich neposkytuje celkový rámec spolupráce. Tato možnost by tedy nesplňovala požadavky členských států na společné evropské referenční kritérium nebo nástroj.

Druhou možností je sdělení Komise. Sdělení Komise však není právním nástrojem a na jeho přijímání by se nepodílely členské státy ani Evropský parlament. Při použití této možnosti by tudíž členským státům, které při vývoji ERK úzce spolupracovaly s Komisí, nevznikl nezbytný politický závazek. Sdělení by tedy ve skutečnosti nemělo žádný účinek a přidanou hodnotu ve smyslu provádění na národní úrovni.

Třetí možností je doporučení Komise podle článku 150 Smlouvy (odborné vzdělávání). To by však nebylo založeno na článku 149 Smlouvy (vzdělávání) a nebyly by zde zastoupeny oba prvky (vzdělávání a odborná a příprava) a doporučení by neodráželo cíl ERK v rámci dlouhodobé vzdělávací perspektivy. Byl by použit právní nástroj, ale stejně jako u možnosti 2 by do formálního přijetí návrhu nebyly zapojeny členské státy ani Evropský parlament, a tak by stále chyběl prvek závazku k jeho provádění na národní úrovni, který je pro úspěch ERK a zachování jeho dynamiky rozhodující.

Čtvrtou zvažovanou možností je zavést ERK prostřednictvím právního nástroje v podobě doporučení Evropského parlamentu a Rady v souladu s články 149 a 150 Smlouvy. Tento nástroj by doporučil, aby byl ERK členskými státy používán dobrovolně jako most umožňující srovnávání kvalifikací a usnadňování jejich transparentnosti a přenosu v rámci Evropy.

Pátou možností je provádět ERK prostřednictvím právního nástroje v podobě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady v souladu s článkem 150 Smlouvy. Bez odkazu na článek 149 by tato možnost vykazovala stejné nevýhody jako v případě třetí možnosti (tzn. bylo by vyloučeno vzdělávání) a jednalo by se o rozhodnutí, prostřednictvím kterého by se přijímaly zásady a povinnosti pro ty členské státy, které své vnitřní systémy kvalifikace uvádějí do vztahu s ERK. Zúčastněné strany (členské státy, sociální partneři, odvětví a ostatní) se z velké části shodovaly, že by ERK měl být zcela dobrovolný.

Komise provedla hodnocení dopadu. Zpráva o něm bude k dispozici na webových stránkách Komise.

3) PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Shrnutí navrhovaných opatření

Navrhované doporučení zavádí ERK jako referenční nástroj pro srovnávání úrovní kvalifikací v rámci národních systémů kvalifikací i systémů kvalifikací vyvinutých mezinárodními odvětvovými organizacemi. Hlavními prvky ERK jsou soubor evropských referenčních úrovní popsaných prostřednictvím vzdělávacích výsledků a mechanismy a zásady dobrovolné spolupráce.

Doporučuje se, aby členské státy používaly ERK jako referenční nástroj pro srovnávání úrovní kvalifikací používaných v různých systémech kvalifikací, uváděly své systémy kvalifikací do vztahu s ERK propojováním úrovní kvalifikací s odpovídajícími úrovněmi ERK a případně rozvíjely národní rámec. Kromě toho by nové kvalifikace a doklady Europassu měly obsahovat jasný odkaz na příslušnou úroveň ERK. V situacích, na které se vztahuje směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací, by však tyto odkazy neměly ovlivňovat práva migrujících osob. Členským státům se rovněž doporučuje, aby při definování a vývoji kvalifikací používaly přístup založený na vzdělávacích výsledcích, podporovaly validaci neformálního a informálního vzdělávání a určily národní centrum ERK pro podporu a koordinaci vztahů mezi národním systémem kvalifikací a ERK, a to zejména tím, že zajistí využívání mechanismů zajišťování kvality a transparentních postupů.

Návrh vyzývá Komisi, aby podpořila členské státy a mezinárodní odvětvové organizace v používání ERK, zřídila poradní skupinu pro ERK, která bude zajišťovat

celkový soulad koordinačního procesu, a monitorovala provádění ERK s ohledem na případný přezkum doporučení za pět let po jeho přijetí. Tato skupina bude dle potřeby složena se zástupců národních center ERK, evropských sociální partnerů a jiných zúčastněných stran.

Právní základ

ERK je navrhován jak podle článku 149, tak podle článku 150, protože sleduje dvojitý cíl, který zahrnuje jak prvky a úkoly týkající se vzdělávání, tak odborné přípravy, jež mají v rámci dlouhodobé vzdělávací perspektivy ERK stejnou důležitost. Podporuje vzdělávání a odbornou přípravu podporováním mobility prostřednictvím přenášení kvalifikací občanů mezi národními systémy a mezi všeobecným vzděláváním, vysokoškolským vzděláváním a odborným vzděláváním. Podněcuje spolupráci mezi členskými státy a podporuje a doplňuje jejich činnost.

Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity se použije, nespadá-li návrh do výlučné působnosti Společenství.

Cíle návrhu nemohou být uspokojivě dosaženy akcí členských států z těchto důvodů:

Hlavní funkcí ERK je usnadnit přenos kvalifikací, které udělily národní orgány, a jejich srovnání. Vzhledem k tomu, že se jedná o nadnárodní problém, nemohou jej vyřešit členské státy, zejména s ohledem na to, že za hlavní problém způsobující nedostatečnou transparentnost a bránící v přenosu kvalifikací byla označena chybějící vzájemná důvěra mezi zúčastněnými stranami na národní úrovni a na úrovni odvětví.

Cíle návrhu budou lépe dosaženy prostřednictvím opatření na úrovni Společenství z těchto důvodů:

- S problémy souvisejícími s transparentností a přenosem kvalifikací se potýkají všechny členské státy a nelze je vyřešit pouze na národní úrovni nebo na úrovni odvětví.
- Pokud by všech 25 členských států mělo o tématu, jež je předmětem tohoto doporučení, samostatně a nekoordinovaně sjednat dvoustranné dohody se všemi ostatními členskými státy, vznikla by na evropské úrovni velmi složitá a netransparentní struktura.
- Návrh stanoví společné referenční kritérium a sdílený rámec pro spolupráci mezi členskými státy. Tyto funkce nelze zajistit akcí na vnitrostátní úrovni.

Návrh je tedy v souladu se zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality z tohoto důvodu / těchto důvodů:

Toto doporučení je v souladu se zásadou proporcionality, neboť nenahrazuje ani nedefinuje národní systémy kvalifikací a/nebo kvalifikace a provádění rozhodnutí ponechává na členských státech.

Použijí se stávající systémy zpráv, čímž se minimalizuje administrativní zátěž.

Volba nástrojů

Navrhovaný nástroj: doporučení Evropského parlamentu a Rady

Jiné nástroje by nebyly tak účinné. Kromě doporučení Komise rovněž konkrétně uvažovala o sdělení Komise a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady. Viz výše uvedený oddíl týkající se posouzení dopadů.

4) ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

5) DALŠÍ INFORMACE

Přezkum / revize / ustanovení o skončení platnosti

Návrh obsahuje ustanovení o přezkumu.

Evropský hospodářský prostor

Navržený právní akt se týká záležitosti EHP, a proto by měl být rozšířen na Evropský hospodářský prostor.

Podrobné vysvětlení návrhu

Základem ERK je soubor 8 referenčních úrovní, které budou zastávat funkci společného a neutrálního referenčního kritéria pro orgány v oblasti vzdělávání a odborné přípravy na národní úrovni a na úrovni odvětví. Těchto osm úrovní pokrývá celou škálu kvalifikací – od kvalifikací získaných při ukončení povinného vzdělávání a odborné přípravy po kvalifikace udělené na nejvyšší úrovni akademického a profesního a odborného vzdělávání a přípravy. ERK jakožto nástroj podpory celoživotního vzdělávání zahrnuje všeobecné vzdělávání, vzdělávání dospělých a odborné vzdělávání a odbornou přípravu i vysokoškolské vzdělávání. Úrovně 5 až 8 obsahují jasný odkaz na úrovně vymezené v rámci pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání v souvislosti s boloňským procesem.

Popis všech 8 referenčních úrovní ERK je založen na vzdělávacích výsledcích, které jsou v ERK chápány jako vyjádření toho, co dotyčná osoba ví, čemu rozumí a co umí při ukončení procesu vzdělávání. To představuje významný posun ve způsobu definování a popisování vzdělávání, odborné přípravy a učení. Díky posunu ke vzdělávacím výsledkům je zaveden společný jazyk, který umožňuje srovnávat kvalifikace podle jejich obsahu a profilu, a nikoli podle metod a postupů poskytování. V ERK jsou vzdělávací výsledky definovány jako kombinace znalostí, dovedností a schopností. Rovnováha mezi těmito prvky se mezi jednotlivými kvalifikacemi bude lišit, neboť ERK pokrývá všechny kvalifikace na všech úrovních, jakož i akademické a odborné kvalifikace. Použitím vzdělávacích výsledků při popisování úrovní kvalifikací se usnadní validace vzdělávání probíhajícího mimo rámec oficiálních institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu, což je obecně považováno za klíčový prvek celoživotního vzdělávání.

ERK je rovněž rámcem pro spolupráci a nástrojem pro posilování vzájemné důvěry mezi zúčastněnými stranami na národní úrovni a též mezinárodními odvětvovými organizacemi působícími ve vzdělávání a odborné přípravě. Pro úspěšnou realizaci ERK je však nezbytné, aby se národní orgány v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a zúčastněné strany na úrovni odvětví k jeho provádění zavázaly dobrovolně.

Hlavními uživateli ERK budou subjekty odpovědné za národní a/nebo odvětvové systémy kvalifikací a rámce kvalifikací. Pro občany, zaměstnavatele a poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy bude mít ERK význam až poté, co budou na národní úrovni a/nebo na úrovni odvětví stanoveny příslušné odkazy.

Na úrovni odvětví bude ERK příležitostí pro mezinárodní odvětvové organizace, aby své systémy kvalifikací uvedly do vztahu s ERK. V případě odvětví je hlavním cílem rozvíjet silnější vazby mezi národními systémy kvalifikací a nově se objevujícími mezinárodními odvětvovými kvalifikacemi.

Rozvoj vzájemné důvěry při spolupráci s různými zúčastněnými stranami zapojenými do vzdělávání a odborné přípravy musí být založen na společných postupech a kritériích. Aby toho bylo docíleno, musí být zveřejněna rozhodnutí o odkazování národních nebo odvětvových kvalifikací na ERK. Dalším významným prvkem podpory společných přístupů je též zřízení evropského poradního subjektu složeného ze zástupců všech zemí využívajících ERK.

Rozhodnutí o používání ERK přijaté na národní úrovni a na úrovni odvětví se musí opírat o závazek zajištění kvality. Zavádění systémů zajišťování kvality na všech příslušných úrovních vzdělávání a odborné přípravy – a v souvislosti s vlastním procesem spolupráce – je rozhodující pro rozvoj vzájemné důvěry. Při provádění ERK je tedy třeba zohlednit závěry o zajištění jakosti odborného vzdělávání a přípravy, které Rada přijala dne 28. května 2004, a doporučení Evropského parlamentu a Rady 2006/143/ES ze dne 15. února 2006 o další evropské spolupráci při zajišťování kvality v oblasti vysokoškolského vzdělávání.

Pro provádění ERK je nezbytná koordinace na národní úrovni. Z pohledu ERK by vývoj národních rámců kvalifikací zvýšil pravděpodobnost úspěchu.

Prostřednictvím testování, zkoušení a přímé spolupráce je třeba věnovat pozornost přípravě podpůrných materiálů a pokynů, jež mají být používány na úrovni odvětví a na národní a evropské úrovni a přispívají k jednotnosti procesu provádění, zejména pokud jde o odkazování úrovní národních a odvětvových kvalifikací na úroveň ERK. Návrh doporučuje, aby byly národní systémy kvalifikací uvedeny do vztahu s ERK do roku 2009 a aby nové kvalifikace a doklady Europassu do roku 2011 obsahovaly odkaz na příslušnou úroveň ERK.

Rovněž je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, jaký bude mít přístup založený na vzdělávacích výsledcích, bude-li používán v ERK, dopad na třídění znalostí, dovedností a schopností. Měl by proto být zvažován vývoj stávajících statistických klasifikací a nomenklatur umožňujících měřit dosažené vzdělání a absolvovanou odbornou přípravu, jako je ISCED 97.

Tyto postupy budou muset být usnadněny a podporovány na evropské úrovni Komisí

a agenturami jako je Cedefop a Evropská nadace odborného vzdělávání.

Návrh

**DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU
A RADY**

o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní vzdělávání

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 149 odst. 4 a čl. 150 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise²,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁴,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy⁵,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rozvoj znalostí, dovedností a schopností občanů je rozhodující pro konkurenceschopnost a sociální soudržnost ve Společenství. Účast na celoživotním vzdělávání a využívání kvalifikací by proto měly být podporovány a zlepšovány na národní úrovni i na úrovni Společenství.
- (2) Evropská rada v Lisabonu v roce 2000 dospěla k závěru, že větší transparentnost kvalifikací by měla být jedním z hlavních prvků, jež jsou nezbytné k tomu, aby se systémy vzdělávání a odborné přípravy ve Společenství přizpůsobily požadavkům společnosti založené na znalostech. Evropská rada v Barceloně v roce 2002 pak požadovala jak užší spolupráci v odvětví vysokých škol, tak zlepšení transparentnosti a metod uznávání v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.
- (3) V usnesení Rady ze dne 27. června 2002 o celoživotním vzdělávání⁶ byla Komise vyzvána, aby v úzké spolupráci s Radou a členskými státy na základě výsledků boloňského procesu rozvíjela rámec pro uznávání kvalifikací jak v oblasti vzdělávání,

² Úř. věst. C , s. .

³ Úř. věst. C , s. .

⁴ Úř. věst. C , s. .

⁵ Úř. věst. C , s. .

⁶ Úř. věst. C 163, 9.7.2002, s. 1.

tak odborné přípravy a aby podobné akce podporovala i v oblasti odborného vzdělávání.

- (4) Společné zprávy Rady a Komise o provádění pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“, přijaté v letech 2004 a 2006, zdůraznily potřebu rozvíjet evropský rámec kvalifikací.
- (5) V souvislosti s kodaňským procesem bylo v závěrech Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 15. listopadu 2004 o budoucích prioritách posílené evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy za přednostní úkol označeno vypracování otevřeného a flexibilního evropského rámce kvalifikací, který by byl založen na transparentnosti a vzájemné důvěře a který by měl představovat společné základní kritérium jak pro vzdělávání, tak pro odbornou přípravu.
- (6) Evropská rada na zasedáních v Bruselu v březnu 2005 a v březnu 2006 vyzdvihla význam přijetí evropského rámce kvalifikací.
- (7) Toto doporučení zohledňuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES ze dne 15. prosince 2004 o jednotném rámci Společenství pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností (Europass)⁷ a doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne [...] o klíčových schopnostech pro celoživotní vzdělávání⁸.
- (8) Toto doporučení je v souladu s rámcem pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání a s deskriptory jednotlivých cyklů, jež přijali ministři pro vysokoškolské vzdělávání na setkání v Bergenu v květnu 2005.
- (9) Toto doporučení se nevztahuje na situace, které spadají do působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací⁹, která přiznává práva a povinnosti jak příslušnému vnitrostátnímu orgánu, tak migrující osobě. Odkazem na úroveň evropského rámce kvalifikací by neměl být dotčen přístup na trh v případech, kdy byla profesní kvalifikace uznána v souladu se směrnicí 2005/36/ES.
- (10) Cílem tohoto doporučení je vytvořit společný referenční rámec, který by měl sloužit jako most umožňující srovnávat různé systémy kvalifikací a jejich úrovně, ať pro všeobecné a vysokoškolské vzdělávání, či odborné vzdělávání a přípravu. Tím se zvýší transparentnost, srovnatelnost a přenosnost kvalifikací v různých členských státech. Evropský rámec kvalifikací by měl rovněž mezinárodním odvětvovým organizacím umožnit, aby své systémy kvalifikací uvedly do vztahu se společným referenčním kritériem, a díky tomu přiřadit tyto kvalifikace do národních systémů kvalifikací. Toto doporučení tedy napomáhá k dosažení širšího cíle, kterým je podpora celoživotního vzdělávání a zvyšování mobility pracovníků a studujících.
- (11) Toto doporučení je v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy, protože jeho cílem je podporovat a doplňovat akce členských států usnadňováním další spolupráce mezi těmito státy za účelem zvýšení transparentnosti a podpory mobility a celoživotního vzdělávání. Toto doporučení je v souladu se zásadou proporcionality

⁷ Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 6.

⁸ KOM(2005) 548.

⁹ Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22.

podle daného článku, protože nenahrazuje ani nedefinuje národní systémy kvalifikací a/nebo kvalifikace. Evropský rámec kvalifikací nepopisuje jednotlivé kvalifikace ani schopnosti jednotlivců a konkrétní kvalifikace by měla být umístěna na příslušnou úroveň evropského rámce kvalifikací prostřednictvím národního systému kvalifikací,

DOPORUČUJÍ ČLENSKÝM STÁTŮM, ABY:

1. evropský rámec kvalifikací používaly jako referenční nástroj pro srovnávání úrovní kvalifikací v různých systémech kvalifikací v rámci perspektivy celoživotního vzdělávání;
2. do roku 2009 uvedly své národní systémy kvalifikací do vztahu s evropským rámcem kvalifikací, především transparentním stanovením odkazů mezi vlastními úrovněmi kvalifikací a úrovněmi uvedenými v příloze I, a vytvořením národního rámce kvalifikací, popřípadě v souladu s vnitrostátními právními předpisy a praxí;
3. do roku 2011 zajistily, aby všechny nové kvalifikace a doklady Europassu vydávané příslušnými orgány obsahovaly jasný odkaz na příslušnou úroveň evropského rámce kvalifikací;
4. při definování a popisování kvalifikací využívaly přístup založený na výsledcích vzdělávání a podporovaly validaci neformálního a informálního vzdělávání v souladu se společnými evropskými zásadami schválenými v závěrech Rady ze dne 28. května 2004;
5. jmenovaly národní centrum pro podporu a koordinaci vztahů mezi národními systémy kvalifikací a evropským rámcem kvalifikací.

Úkolem tohoto centra by mělo být:

- (a) opatřit úrovně kvalifikací v rámci národního systému kvalifikací odkazy na úrovně evropského rámce kvalifikací popsané v příloze I;
- (b) při uvádění národních systémů kvalifikací do vztahu s evropským rámcem kvalifikací podporovat a uplatňovat zásady pro zajišťování kvality ve vzdělávání a odborné přípravě stanovené v příloze II;
- (c) zajistit, aby metodika používaná při uvádění národních úrovní kvalifikací do vztahu s evropským rámcem kvalifikací byla transparentní a aby výsledná rozhodnutí byla publikována;
- (d) poskytovat smluvním stranám pokyny, jak národní kvalifikace uvádět do vztahu s evropským rámcem kvalifikací prostřednictvím národního systému kvalifikací;
- (e) zajistit účast všech příslušných zúčastněných stran na národní úrovni a v závislosti na vnitrostátních právních předpisech a praxi, účast institucí v oblasti vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, sociálních partnerů a odborníků na srovnávání a využívání kvalifikací na evropské úrovni.

6. Pro účely doporučení platí tyto definice:

- (a) „kvalifikací“ se rozumí formální výstup procesu hodnocení a validace, který je získán v okamžiku, kdy příslušný orgán stanoví, že jedinec dosáhl vzdělávacích výsledků podle daných standardů;
- (b) „národním systémem kvalifikací“ se rozumí všechny aspekty činnosti členského státu v souvislosti s uznáváním vzdělávacích a jiných mechanismů, jež vzdělávání a odbornou přípravu spojují s trhem práce a občanskou společností. To zahrnuje přípravu a provádění institucionálních ujednání a procesů souvisejících se zajišťováním kvality, hodnocením a udělováním kvalifikací. Národní systém kvalifikací může být složen z řady podsystémů a může zahrnovat národní rámec kvalifikací;
- (c) „národním rámcem kvalifikací“ se rozumí nástroj pro klasifikaci kvalifikací podle souboru kritérií pro určité úrovně dosaženého vzdělání. Cílem je integrovat a koordinovat národní podsystémy kvalifikací a zlepšovat transparentnost, přístupnost, vývoj a kvalitu kvalifikací ve vztahu k trhu práce a občanské společnosti;
- (d) „odvětvím“ se rozumí seskupení odborných činností podle jejich hlavní ekonomické funkce, produktu, služby nebo technologie;
- (e) „mezinárodní odvětvovou organizací“ se rozumí sdružení národních organizací zahrnující například zaměstnavatele a profesní organizace, které zastupuje zájmy národních odvětví;
- (f) „vzdělávacími výsledky“ se rozumí vyjádření toho, co dotyčná osoba zná, čemu rozumí a co je schopna vykonávat při ukončení vzdělávacího procesu, a jsou definovány prostřednictvím znalostí, dovedností a schopností;
- (g) „znalostmi“ se rozumí výsledek osvojování informací prostřednictvím učení. Znalosti jsou souborem faktů, zásad, teorií a praktických postupů, které souvisejí s oborem studia nebo práce. V evropském rámci kvalifikací jsou znalosti označovány jako teoretické a/nebo faktické;
- (h) „dovednostmi“ se rozumí schopnost uplatnit znalosti a použít know-how při plnění úkolů a řešení problémů. V evropském rámci kvalifikací jsou dovednosti popisovány jako kognitivní (používání logického, intuitivního a tvůrčího myšlení) a praktické (zahrnující manuální obratnost a používání metod, materiálů, nástrojů a přístrojů);
- (i) „schopnostmi“ se rozumí prokazatelná schopnost používat znalosti, dovednosti a osobní, sociální a/nebo metodické způsobilosti při práci a studiu a v profesním a/nebo osobním rozvoji. V evropském rámci kvalifikací jsou schopnosti popsány ve smyslu odpovědnosti a samostatnosti,

SCHVALUJÍ ZÁMĚR KOMISE:

1. podporovat členské státy při provádění výše uvedených úkolů a mezinárodní odvětvové organizace při používání referenčních úrovní a zásad evropského rámce kvalifikací v souladu s tímto doporučením, s důrazem na usnadňování spolupráce a testování a přípravu podpůrných materiálů a pokynů;
2. zřídit poradní skupinu pro evropský rámec kvalifikací (zahrnující případně zástupce národních center, evropské sociální partnery a jiné zúčastněné strany), která bude monitorovat, koordinovat a zajišťovat kvalitu a celkový soulad procesu uvádění systémů kvalifikace do vztahu s evropským rámcem kvalifikací;
3. monitorovat opatření přijatá v reakci na toto doporučení a za pět let po jeho přijetí podat Evropskému parlamentu a Radě zprávu o získaných zkušenostech a důsledcích pro budoucnost, případně též včetně přezkumu tohoto rozhodnutí.

V Bruselu [...].

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda / předsedkyně*

PŘÍLOHA I

Deskriptory definující úrovně v evropském rámci kvalifikací

Každá z 8 úrovní je definována souborem deskriptorů označujících vzdělávací výsledky, které odpovídají kvalifikacím na dané úrovni v jakémkoli systému kvalifikací.			
	Znalosti	Dovednosti	Schopnosti
	<i>Znalosti jsou v ERK popisovány jako teoretické a/nebo faktické.</i>	<i>Dovednosti jsou v ERK popisovány jako kognitivní (používání logického, intuitivního a tvůrčího myšlení) a praktické (zahrnující manuální zručnost a používání metod, materiálů, nástrojů a přístrojů).</i>	<i>Schopnosti jsou v ERK popisovány ve smyslu odpovědnosti a samostatnosti.</i>
Úroveň 1 Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 1	základní všeobecné znalosti	základní dovednosti požadované k provádění jednoduchých úkolů	pracovat nebo studovat pod přímým dohledem ve strukturovaném prostředí
Úroveň 2 Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 2	základní faktické znalosti v oboru práce nebo studia	základní kognitivní a praktické dovednosti požadované při používání relevantních informací za účelem plnění úkolů a řešení běžných problémů s použitím jednoduchých pravidel a nástrojů	pracovat nebo studovat pod dohledem s určitou mírou samostatnosti
Úroveň 3 Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 3	znalosti faktů, zásad, procesů a obecných pojmů v oboru práce nebo studia	řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při plnění úkolů a řešení problémů výběrem a použitím základních metod, nástrojů, materiálů a informací	nést odpovědnost za splnění úkolů v práci nebo ve studiu při řešení problémů přizpůsobovat své chování okolnostem
Úroveň 4 Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 4	faktické a teoretické znalosti v širokých souvislostech v oboru práce nebo studia	řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při řešení specifických problémů v oboru práce nebo studia	schopnost řídit sebe samého v rámci pokynů v oblastech práce nebo studia, které jsou obvykle předvídatelné, ale mohou se měnit dohlížet na běžnou práci jiných osob

			a nést určitou odpovědnost za hodnocení a zlepšování pracovních či vzdělávacích činností
Úroveň 5* Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 5	rozsáhlé a specializované faktické a teoretické znalosti v oboru práce nebo studia a uvědomování si hranic těchto znalostí	rozsáhlá škála kognitivních a praktických dovedností požadovaných při rozvíjení tvůrčích řešení abstraktních problémů	řídít a kontrolovat pracovní či vzdělávací činnosti, při nichž dochází k nepředvídatelným změnám posuzovat a rozvíjet své vlastní výkony a výkony ostatních
Úroveň 6** Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 6	pokročilé znalosti v oboru práce nebo studia zahrnující kritické chápání teorií a zásad	pokročilé dovednosti prokazující zvládnutí oboru a smysl pro inovace, jež jsou požadovány při řešení složitých a nepředvídatelných problémů ve specializované oblasti práce nebo studia	řídít složité technické nebo odborné činnosti či projekty a nést odpovědnost za rozhodování v kontextu nepředvídatelné pracovní nebo vzdělávací náplně nést odpovědnost za řízení odborného rozvoje jednotlivců a skupin
Úroveň 7*** Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 7	vysoce specializované znalosti, z nichž některé jsou v popředí znalostí v oboru práce nebo studia, sloužící jako základ originálního myšlení kritické uvědomování si znalostí v oboru a na rozhraní mezi různými oblastmi	speciální dovednosti požadované při řešení problémů ve výzkumu a/nebo při inovacích s cílem rozvíjet nové znalosti a postupy a integrovat poznatky z různých oblastí	řídít a transformovat pracovní nebo vzdělávací kontexty, které jsou složité, nelze je předvídat a vyžadují nové strategické přístupy nést odpovědnost za přispívání k profesním znalostem a postupům a/nebo za posuzování strategických výkonů týmů

Úroveň 8**** Vzdělávací výsledky odpovídající úrovni 8	znalosti na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia a na rozhraní mezi obory	vysoce pokročilé a specializované dovednosti a techniky, včetně syntézy a hodnocení, požadované při řešení kritických problémů ve výzkumu a/nebo inovacích a při rozšiřování a novém definování stávajících znalostí nebo odborných postupů	vykazovat značnou autoritu, inovační potenciál, samostatnost a akademickou a odbornou integritu a trvalé odhodlání přicházet s novými myšlenkami a vyvíjet nové postupy na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia, včetně výzkumu
--	--	---	---

Soulad s rámcem pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání

Rámec pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání stanoví deskriptory pro jednotlivé cykly. Každý deskriptor cyklu poskytuje obecně použitelné vyjádření obvykle očekávaných výsledků a schopností, jež jsou spojovány s kvalifikací, která představuje konec tohoto cyklu.

* Deskriptor pro krátký cyklus vysokoškolského vzdělávání (v rámci prvního cyklu nebo ve spojitosti s ním), který byl vypracován v rámci společné iniciativy pro kvalitu při boloňském procesu, odpovídá vzdělávacím výsledkům pro pátou úroveň ERK.

** Deskriptor pro první cyklus v rámci pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání odpovídá vzdělávacím výsledkům pro šestou úroveň ERK.

*** Deskriptor pro druhý cyklus v rámci pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání odpovídá vzdělávacím výsledkům pro sedmou úroveň ERK.

**** Deskriptor pro třetí cyklus v rámci pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání odpovídá vzdělávacím výsledkům pro osmou úroveň ERK.

PŘÍLOHA II

Zásady zajišťování kvality ve vzdělávání a odborné přípravě

Zajišťování kvality je nezbytné pro účely odpovědnosti a zlepšení vzdělávání a odborné přípravy a mělo by být prováděno v souladu s těmito zásadami:

- politiky a postupy zajišťování kvality by měly pokrývat všechny úrovně systémů vzdělávání a odborné přípravy;
- zajišťování kvality by mělo být nedílnou součástí vnitřního řízení institucí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;
- zajišťování kvality by mělo zahrnovat pravidelné hodnocení institucí nebo programů externími monitorovacími subjekty nebo agenturami;
- externí monitorovací subjekty nebo agentury, které zajišťují kvalitu, by měly být pravidelně kontrolovány;
- při zajišťování kvality by se měl sledovat obsah, vstupy, proces a výstup, přičemž důraz by měl být kladen na výstupy a výsledky vzdělávání;
- systémy zajišťování kvality by měly zahrnovat tyto prvky:
 - jasné a měřitelné cíle a normy;
 - pokyny pro provádění, včetně účasti zúčastněných stran;
 - odpovídající zdroje;
 - komplexní metody hodnocení zahrnující hodnocení sebe samého i externí přezkum;
 - mechanismy zpětné vazby a postupy zlepšování;
 - všeobecně dostupné výsledky hodnocení;
- iniciativy týkající se zajišťování kvality na mezinárodní, národní a regionální úrovni by měly být koordinovány, aby se zajistil přehled, soulad, součinnost a rozsáhlá analýza systému;
- zajišťování kvality by měl být proces založený na spolupráci mezi úrovněmi a systémy vzdělávání a odborné přípravy, včetně všech příslušných zúčastněných stran, v členských státech a v celém Společenství;
- pokyny pro zajišťování kvality na úrovni Společenství mohou obsahovat referenční kritéria pro hodnocení a vzájemné učení ve skupinách (tzv. peer-learning).